

Q3

Rapport för tredje kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 2 048 MSEK (1 848)
- Rörelseresultatet uppgick till 198 MSEK (95)
- Kvartalets resultat uppgick till 176 MSEK (73)
- Resultat per aktie uppgick till 44 SEK (18)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till 17,3 % (11,4 för helåret 2018)
- Nettoskuldsetningsgraden uppgick till -0,09 ggr (-0,14 per den 31 december 2018)

SJ utvecklar kontinuerligt sitt erbjudande. Resandeökningen var fortsatt stark och uppgick till 15 procent jämfört med samma period föregående år.

Dotterbolaget SJ Öresund AB har etablerats för Öresundstågstrafiken, ett nytt avtal för SJ från december 2020. SJ och Mantena tecknade den 25 september partnerskapsavtal om fordonsunderhåll i Hässleholms nya depå och skapar nu ett hundratal nya arbetstillfällen där.

SJ Norge AS arbetar enligt plan inför övertagandet av all tågtrafik norr om Oslo i juni 2020 och har tecknat flera viktiga avtal, däribland med nationella betal- och bokningssystemet för tågbiljetter Entur.

En omfattande brand på bangården i Hässleholm den 14 augusti fick stora konsekvenser för tågresenärer i södra Sverige. Sjs resultat påverkades negativt av förlorade intäkter, utbetald ersättning vid försening (EVF) och kostnader för ersättningstrafik.

En omstruktureringsreserv på 70 MSEK har satts av med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra Sjs konkurrenskraft och finansiella position.

SJ AB har avyttrat sin andel i SilverRail Technologies AB till SilverRail Technologies Inc., vilket medförde en realisationsvinst på 58 MSEK i koncernen.

Transportstyrelsen har godkänt nya X 2000 för kommersiell trafik, så kallat J5-godkännande. Enligt justerad tidplan beräknas det första nya X 2000 tas i trafik under andra kvartalet 2020.

Nöjd kundindex, NKI
(kvartal)

73^(68¹)

Punktlighet,
medeldistanståg, %
(kvartal)

93^(88¹)

Punktlighet,
långdistanståg, %
(kvartal)

82^(75¹)

Sjukfrånvaro, %
(R3²)

4,3^(4,6²)

Koncernöversikt i sammandrag³

	Juli-sept 2019	Juli-sept 2018	Föränd- ring, %	Jan-sept 2019	Jan-sept 2018	Föränd- ring, %	Rullande 12 månader	Helår 2018
Nettoomsättning, MSEK	2 048	1 848	11	6 294	5 732	10	8 436	7 874
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 923	-1 757	-9	-5 787	-5 535	-5	-7 727	-7 475
Rörelseresultat, MSEK	198	95	108	586	260	125	794	468
Rörelsemarginal, %	9,7	5,1	n/a	9,3	4,5	n/a	9,4	5,9
Finansiella mål								
Avkastning på operativt kapital, % (mål 7%)	17,3	10,6	n/a	17,3	10,6	n/a	17,3	11,4
Nettoskuldsetningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0)	-0,09	-0,13	n/a	-0,09	-0,13	n/a	-0,09	-0,14
Verkställda utdelningar, MSEK	–	–	–	194	269	-28	194	269
Medelantal årsanställda	3 785	3 767	0	3 792	3 763	1	3 777	3 756

1. Jämförelsetal avser tredje kvartalet 2018.

2. Avser den 1 juni-31 augusti.

3. För total koncernöversikt, se sidan 18.

Händelser efter kvartalets utgång

Sjs vd och koncernchef Crister Fritzson kommer att lämna SJ under våren 2020 efter åtta år i koncernen. Rekrytering av efterträdare pågår.

Tydligt kundfokus ger tillväxt i resande och resultat

Ökat resande med tåg har inte kommit av sig själv. Vi har arbetat hårt för att göra tåget mer konkurrenskraftigt och förbättrat vårt erbjudande. Till det kommer ett ökat intresse för att semestra i Sverige under sommaren. Fler flyger mer sällan, fler ställer bilen oftare och fler väljer istället att ta tåget, både under ledighet och i vardagen. Jag har med glädje fått läsa om Sjs del i denna trend i Bloomberg News, Washington Post, The Guardian och sett inslag på CNN, i fransk, tysk och japansk tv. Resandetillväxten var sammantaget fortsatt mycket stark under tredje kvartalet och blev 15 procent jämfört med samma period föregående år.

SJ körde fler tåg denna sommar än i fjol, tack vare att Trafikverkets planering av sommarens underhållsarbeten förbättrats och för att vi ökat vårt utbud. Vi nådde högre beläggning då resandeökningen var ännu större än vår utbudsökning. Eftersom merparten av våra kostnader är fasta fick det en positiv effekt på rörelseresultatet som för det tredje kvartalet uppgick till 198 MSEK (95). Våra genomsnittspriser har inte ökat utan resultatförbättringen beror främst på att fler åker med oss.

” **Fler flyger mer sällan, fler ställer bilen oftare och fler väljer istället att ta tåget.**

SJ har en stark finansiell ställning och god lönsamhet. Det gör att vi de närmaste åren kan investera cirka tolv miljarder kronor i fordon för att kunna erbjuda våra resenärer fler platser i nya och moderna tåg. Vi uppgraderar X 2000 och samtidigt arbetar vi med upphandlingar av både ny snabbtågsflotta och ny regional- och pendeltågsflotta så att ännu fler kan välja det klimatsmarta alternativet – för tåget är det bästa transportsättet som tar oss in i framtiden utan att skada den.

Samtidigt är SJ en liten spelare jämfört med de internationella jättar vi konkurrerar med. För att säkra Sjs konkurrenskraft och säkerställa att vi kan fullfölja de investeringar vi beslutat om för att kunna möta efterfrågan har vi startat ett effektiviseringsprogram i syfte att sänka våra kostnader.

Under sommaren levererade vi överlag välfungerande tågtrafik trots att Trafikverkets underhållsarbeten var fler och mer omfattande i år. Vi finlipade vår sommarplanering och järnvägsinfrastrukturen fungerade bättre.

Vi förbättrade punktligheten under tredje kvartalet jämfört med samma kvartal föregående år, trots en augustimånad med flera större störningar. En omfattande brand vid Hässleholms bangård på Södra stambanan orsakade totalstopp i tågtrafiken den 14-20 augusti. Vårt goda samarbete med Skånetrafiken öppnade för att våra resenärer fick åka med deras ersättningsbussar, och vice versa, när bussarna inledningsvis inte räckte till alla tågoperatörer som ville beställa. Trafikverket mobiliserade alla tillgängliga resurser och tågtrafiken kunde återupptas snabbare än prognosticerat. Stoppet i Hässleholm påverkade sammantaget 174 av Sjs avgångar, varav 158 ställdes in och 16 tåg leddes om.

Punktligheten för Sjs långdistanståg under tredje kvartalet uppgick till 82 procent (75) och för våra medeldistanståg till 93 procent (88). Regional- och pendeltågen i Västsverige, som vi kör på uppdrag av Västtrafik, var också punktligare den här sommaren än den föregående.

Våra nya avtal inom upphandlad trafik har hög prioritet. Avtalen kommer väsentligt att påverka Sjs finansiella utfall positivt, bland annat förväntas nettoomsättningen öka med drygt 20 procent över tid. Från juni 2020 får vi helhetsansvar för all tågtrafik norr om Oslo i Norge. Många aktiviteter pågår för att få allt på plats i god tid. Vi har bland annat träffat blivande medarbetare och deras organisationer samt tecknat avtal med det nationella betal- och bokningssystemet Entur, vilket motsvarar SilverRail Technologies i Sverige. Vi har för avsikt att sälja tågbiljetter i våra egna kanaler, i Enturs kanaler samt genom tredje parts lösningar. Vi har även tecknat avtal med Norske Tåg, som ansvarar för alla fordon, om att hyra tåg för trafiken.

Från december 2020 har vi även helhetsansvar för Öresundstågen. Trafiken kommer att hanteras av vårt nya dotterbolag SJ Öresund AB med Anders Gustafsson som vd. Vi har tecknat ett partnerskapsavtal med Mantena och tillsammans nyanställer vi ett hundratal personer i Hässleholm för att underhålla tågen. Vi på SJ kommer även att nyanställa omkring etthundra tågvärdar.

Att vi nu utvecklar vår verksamhet i de skandinaviska grannländerna innebär att fler resenärer kan ta del av Sjs uppbyggda struktur- och kunskapskapital. Därmed kan vi behålla och stärka Sjs långsiktiga konkurrenskraft i Sverige i enlighet med vår långsiktiga strategiska plan. Det kommer resenärerna till del genom att vi kan utveckla vår trafik och möjliggör lägre biljettpreiser.

Det var med blandade känslor som jag tidigare i oktober meddelade styrelsen att jag kommer att lämna SJ under våren 2020 för ett nytt uppdrag. Det har varit fantastiskt att få leda ett så spännande företag som SJ. SJ är idag ett helt annat företag än när jag började för åtta år sedan: Vi är Europas mest digitala reseföretag, vårt Nöjd kundindex (NKI) nådde under tredje kvartalet det högsta utfallet sedan mätningarna inleddes och under 2020 utvecklar vi verksamheten i våra skandinaviska grannländer. Allt detta tack vare alla våra engagerade medarbetare som varje dag gör SJ till en viktig del av vardagen för 140 000 resenärer.

Stockholm den 23 oktober 2019

Crister Fritzson
Verkställande direktör

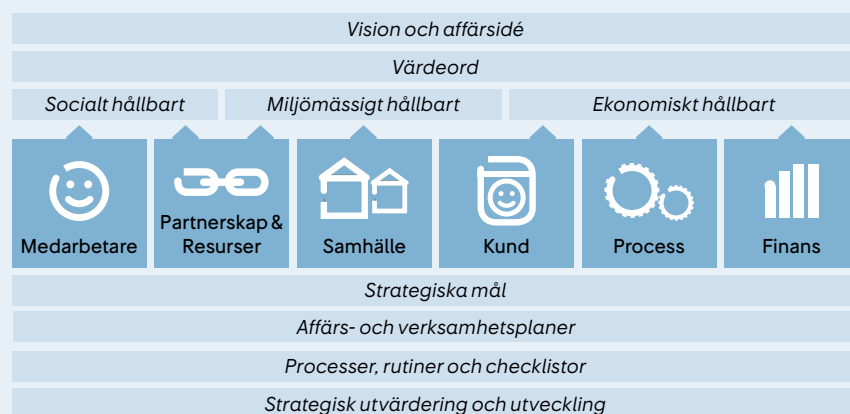
SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall 30 sept 2019	Mål helår 2019	Utfall helår 2018
Medarbetare			
Sjukfrånvaro, % (R12)	4,9 ²	4,8	5,2
Ledarskapsindex, SJ AB (årsvärde)	–	77	76
Prestationsindex, SJ AB (årsvärde)	–	81	79
Mångfald, %, utländsk bakgrund enligt SCB (årsvärde)	–	17	17
Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ³ (ackumulerat)	2	8	5
Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex (ackumulerat)	97,2	96,5	96,7
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (kvartalsvärde)	53	55	51
Miljöindex, SJ AB (kvartalsvärde)	79	79	77
SJ Volontär, antal timmar (ackumulerat)	523	1 000	752
Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (kvartalsvärde)	73	75	69
Nöjd resenärsindex ⁴ , NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (kvartalsvärde)	96	93	95
Nöjd resenärsindex ⁴ , NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (kvartalsvärde)	97	94	94
Process			
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	82	93	77
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, % (R12)	92	94	88
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, % (R12)	93	93	92
Regularitet ⁵ långdistanståg (fjärr- och nattåg), % (R12)	97	98	96
Regularitet ⁵ medeldistanståg (regionaltåg), % (R12)	97	98	96
Regularitet ⁵ kortdistanståg (pendeltåg), % (R12)	98	98	98
Finans			
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,09	0,5-1,0 ⁶	-0,14
Avkastning på operativt kapital, % (R12)	17,3	7,0 ⁷	11,4
Utdelning, andel av periodens resultat, %	–	30-50	50

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 sidorna 99-100.
2. Avser till och med den 31 augusti.
3. Fördjupade leverantörsgrensningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
4. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.

5. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
6. Målet ska nås på sikt.
7. Målet ska nås i genomsnitt.

Från vision till konkret arbete – Sjs ledningssystem

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i Sjs vision, affärsidé och värdeord säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena: Medarbetare, Partnerskap & Resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla Sjs ledningssystem används den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen underlättar för att med struktur och systematik mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelsetal inom parantes avser utfall för helåret 2018.

Sjs affärsidé är att erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och tillsammans med andra. Det innebär att SJ ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela verksamheten. Hållbart företagande är helt integrerat i Sjs affärsmodell.

Med utgångspunkt i bolagets vision, affärsidé, värdeord och balanserade styrkort bedrivs verksamheten på ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart sätt. Sjs balanserade styrkort omfattar sex styrområden som mäts och följs upp regelbundet, per månad, kvartal och/eller år.

Medarbetare

Sjukfrånvaron i SJ-koncernen fortsätter att minska och uppgick mätt som rullande 12 månader per den 31 augusti till 4,9 procent (5,2).

Medelantalet anställda i SJ-koncernen uppgick per den 30 september till 3 792 (3 756), fördelat på 2 965 (2 954) i moderbolaget SJ AB och 827 (801) i koncernens dotterbolag.

SJ har sett över uniformsreglerna. Nya sommarplagg har introducerats och reglerna för tatueringar, hår, piercing och smycken har lättats upp.

Partnerskap & resurser

Under årets första nio månader slutfördes 2 (5 under helåret 2018) hållbarhetsrevisioner av leverantörer av en extern revisor. Ett antal mindre avvikelser och observationer gjordes och dessa följs nu upp. De revisioner som återstår för att nå årets mål (8) kommer att genomföras under fjärde kvartalet. Årets fokus är leverantörer av mat och dryck samt fortsatt fördjupad granskning av fordonsleverantörer.

Sjs vd Crister Fritzon har fått förnyat förtroende och stannar ytterligare två år som ordförande för CER (Community of European Railway and Infrastructure Companies), den viktigaste samarbetsorganisationen för järnvägsföretag i Europa när det gäller påverkan på EUs institutioner.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för årets första nio månader blev 97,2 (96,7). Färre olyckor och färre händelser med höga riskpoäng bidrog till utfallet. En tragisk olycka inträffade i slutet av september när ett SJ-tåg krockade med en bil vid en obebaktad plankorsning mellan Boden och Murjek. Två människor i bilen omkom vid olyckan. Ingen ombord på tåget skadades fysiskt.

Varumärkesindex (VMI) uppgick under tredje kvartalet till 53 (51). VMI är oförändrat bland Sjs kunder jämfört med föregående kvartal medan det minskat bland icke-kunder.

Miljöindex uppgick under tredje kvartalet till 79 (77), vilket är detsamma som under andra kvartalet och de högsta utfallen någonsin. Sannolikt har Sjs klimatkampanj under våren samt det fortsatt stora fokuset på klimatfrågan i samhället bidragit till detta. Andelen kunder som uppger att de väljer att resa med tåg av miljöskäl har ökat med 8 procentenheter sedan tredje kvartalet 2018 och med 15 procentenheter sedan samma kvartal 2016. Det gör miljöskäl till den fortsatt enskilt största anledningen till att Sjs kunder väljer tåget.

Utfallet för SJ Volontär under årets första nio månader blev 523 timmar (752).

Kund

Nöjd kundindex (NKI) mäts ombord på SJ ABs tåg. Utfallet blev under tredje kvartalet 73 (69), vilket är en ökning med en indexenhet sedan årets andra kvartal och det högsta utfallet sedan mätningarna inleddes.

Tågtidtabellen (T20) har fastställts av Trafikverket. Sjs resenärer får bättre anslutningar till och från kontinenten via Köpenhamn och dessutom erbjuder SJ 10 000 fler platser per vecka på Södra och Västra stambanorna för att möta den stora efterfrågan. Den nya tidtabellen gäller från den 15 december 2019.

Efter önskemål från resenärer går det nu att med några enkla knapptryck i Sjs mobilapp flytta Movingo app-biljett mellan mobila enheter. Biljetten kan flyttas upp till varannan dag och i minst 48 timmar.

Ett arbete för att höja snabbtågens toalettstandard har inletts.

Sommarens åtta veckor långa avstängning av Getingmidjan (sträckan Stockholm Central-Stockholms Södra) fungerade överlag bra för Sjs resenärer tack vare god information inför resan, välfungerande skyltning och Sjs kundvård på plattformen. Nöjd resenärsindex (NRI) ökade med hela 14 indexenheter jämfört med vid Getingmidjans avstängning 2018.

SJ utvecklar kontinuerligt nya och smarta funktioner till Sjs app, som har nominerats till Svenska Designpriset i kategorin Device – Smarttelefon. Årets nominering är den tredje sedan appen släpptes 2016, och den har tidigare vunnit både guld och silver.

SJ Götalandståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet under tredje kvartalet blev 96 (95) bland pendeltågsresenärer och 97 (94) bland regionaltågsresenärer.

Process

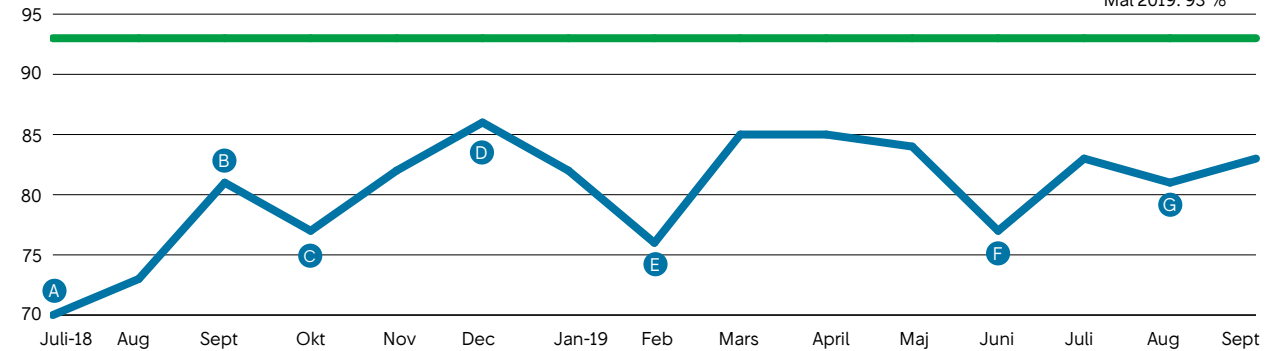
Punktligheten (rullande 12 månader) var per den 30 september för Sjs långdistanståg 82 procent (77), medeldistanståg 92 procent (88) och för kortdistanståg 93 procent (92). Kvartalet inleddes och avslutades med relativt god punktlighet. Under en vecka i juli nådde Stockholm-Uppsala 99,5 procents punktlighet medan Stockholm-Göteborg samma vecka nådde 94 procent.

I augusti minskade såväl punktlighet som regularitet till följd av bland annat åskoväder och olyckor. En omfattande brand på bangården i Hässleholm den 14 augusti fick stora konsekvenser för tågresenärer i södra Sverige. Tack vare gott samarbete med Skånetrafiken kunde Sjs resenärer från dag tre erbjudas ersättningsbussar trots den brist som uppstått på grund av den omfattande störningen. Efter en vecka rullade tågen åter på Södra stambanan. Totalt blev 174 av Sjs avgångar inställda, omedda eller bussersatta. En olycka i Årstaberget den 22 augusti orsakade ovanligt många störningstimmar.

Vanliga orsaker till störningar under kvartalet var kontaktlednings-, signal- och ställverksfel, olyckor samt obehöriga i spårområdet.

Punktighet långdistanståg, % (månadsvärden)

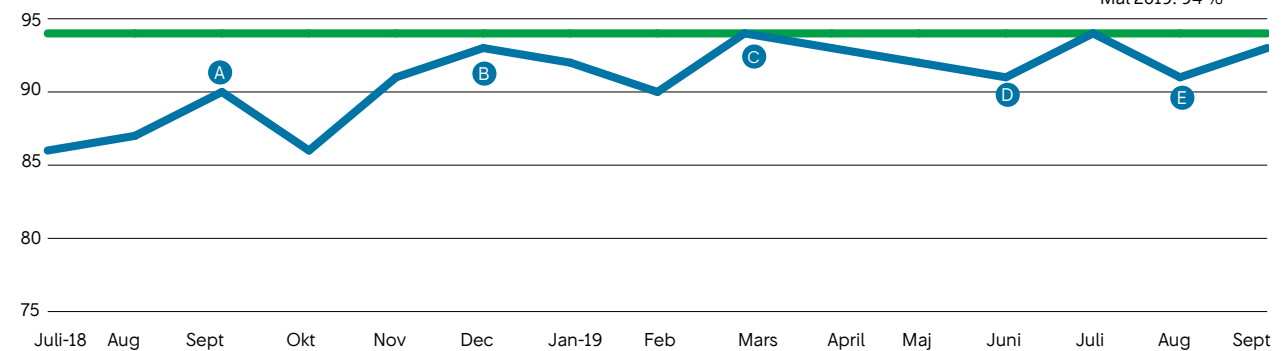
Mål 2019: 93 %

- A Bränder och solkurvor. Nedrivna kontaktledningar.
- B Relativt få trafikstoppande händelser på stambanorna.
- C Nedrivna kontaktledningar. Olyckor och fordonsfel.
- D Nya konstruktionsregler för Södra stambanan. Få infrastrukturefel.
- E Infrastrukturellerade fel. Hård väderlek i främst norra Sverige.
- F Infrastrukturs- och fordonsfel i kombination med omfattande underhållsarbeten.
- G Flera olyckor och åskoväder, Omfattande brand i Häsleholm.

Punktighet medeldistanståg, % (månadsvärden)

Mål 2019: 94 %

- A Färre trafikstoppande händelser i storstadsområdena än under sommaren.
- B Nya konstruktionsregler för Södra stambanan. Få infrastrukturefel.
- C Relativt få trafikstoppande händelser i Mälardalen. De störningar som ändå inträffade spreds inte i systemet i samma utstäckning som normalt.
- D Infrastrukturs- och fordonsfel samt obehöriga i spårområdet i kombination med omfattande underhållsarbeten.
- E Olycka i Årstaberget. Obehöriga i spårområdet på flera platser samt åskoväder.

Finans

Sjs finansiella mål är avkastning på operativt kapital, nettoskuldssättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018, sidan 99.

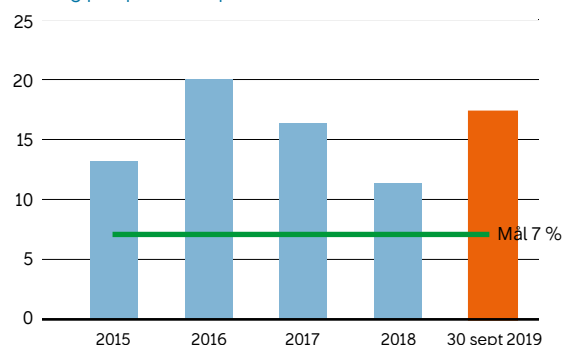
Avkastning på operativt kapital per den 30 september 2019 uppgick till 17,3 procent (11,4) och är fortsatt över målet på 7 procent, vilket främst förklaras av ett förbättrat resultat. Införandet av IFRS 16 har minskat avkastningen på operativt kapital. Exklusive införandet av IFRS 16 hade avkastningen på operativt kapital uppgått till 19,9 procent. Läs mer på sidan 16.

Koncernens nettoskuldssättningsgrad uppgick per den 30 september till -0,09 ggr (-0,14). Sjs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål på 0,5-1,0 anger. Förändringen i nettoskuldssättningsgrad sedan årsskiftet beror främst på effekter av införandet av IFRS 16, se sidan 16.

Utdelningen ska långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av koncernens resultat för året efter skatt. Utdelningen om 194 MSEK (269) verkställdes den 9 maj och motsvarade 50 procent (50) av årets resultat efter skatt för SJ-koncernen 2018.

Finansiella mål	30 sept 2019	Mål	31 dec 2018
Avkastning på operativt kapital, %	17,3	7	11,4
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,09	0,5-1,0	-0,14
Verkställd utdelning, MSEK	194	30-50%	269
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	–	30-50%	194

Avkastning på operativt kapital R12, %

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Juli-sept 2019	Juli-sept 2018	Jan-sept 2019	Jan-sept 2018	Rullande 12 månader	Helår 2018
Nettoomsättning	2 048	1 848	6 294	5 732	8 436	7 874
Övriga rörelseintäkter	–	–	6	47	8	49
Summa rörelsens intäkter	2 048	1 848	6 300	5 779	8 444	7 923
Personalkostnader	-582	-574	-1 912	-1 894	-2 565	-2 546
Av- och nedskrivningar	-279	-191	-828	-566	-1 016	-754
Övriga kostnader	-1 062	-992	-3 047	-3 075	-4 147	-4 175
Summa kostnader	-1 923	-1 757	-5 787	-5 535	-7 727	-7 475
Resultat från andelar i intressebolag	73	4	73	16	77	21
Rörelseresultat	198	95	586	260	794	468
Ränteintäkter och liknande poster	6	1	23	14	12	4
Räntekostnader och liknande poster	-6	-3	-17	-10	-21	-15
Resultat före skatt	198	93	592	264	785	457
Skatter	-21	-20	-106	-25 ¹	-149	-68
Periodens resultat	176	73	487	239	636	389
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	176	73	487	239	636	389
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK ²	44	18	122	60	159	97
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat						
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>						
Kassaflödessäkringar	1	2	1	4	-2	4
Valutaterminer	-2	2	7	5	-6	4
Uppskjuten skatt	1	1	-1	-2	1	-2
Övrigt totalresultat för perioden	0	5	7	7	-7	6
Totalresultat för perioden	176	78	494	246	629	394
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	176	78	494	246	629	394

1. Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 22 procent och den effektiva skatten för andra kvartalet 2018 var till största delen följd av förändrad skattesats efter regeringens beslut om ändrad bolagsskatt från och med den 1 januari 2019. SJ valde att redovisa hela effekten på uppskjuten skatt om 31 MSEK under andra kvartalet 2018 i enlighet med gällande redovisningsregler.
2. Resultat per aktie beräknas som moderbolagets genomsnittliga antal aktier under perioden i förhållande till koncernens resultat efter avdrag för ägares innehav av andel utan bestämmande inflytande.

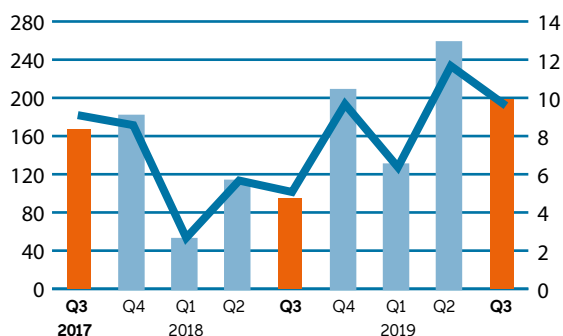
Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Resultatutveckling tredje kvartalet 2019

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för tredje kvartalet uppgick till 198 MSEK (95), vilket främst förklaras av en stark resandeutveckling¹ på 15 procent. Även upphandlad trafik bidrog positivt till resultatet. Avyttringen av SilverRail Technologies AB gav en realisationsvinst på 58 MSEK. Under kvartalet sattes 70 MSEK av i en omstruktureringsreserv med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra Sjs konkurrenskraft och finansiella position. Rörelsemarginalen uppgick till 9,7 procent (5,1).

Rörelseresultat, MSEK, och rörelsemarginal, %

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 198 MSEK (93). Aktuell skatt uppgick till -21 MSEK (-20). Den effektiva skattesatsen uppgick till 10,7 procent (21,5). Minskningen beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag. Kvartalets resultat uppgick till 176 MSEK (73).

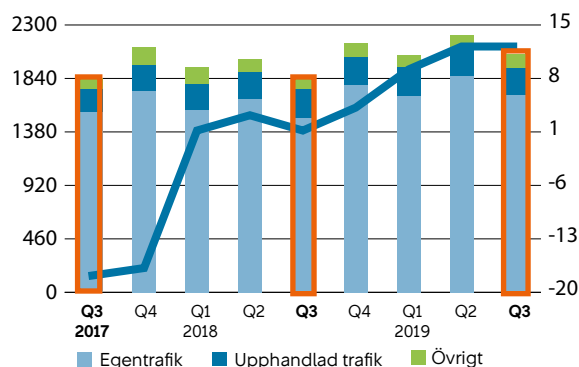
Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 2 048 MSEK (1 848), en ökning med 11 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen förklaras främst av stark resandeökning inom såväl kommersiell egen trafik som upphandlad trafik, den sammanlagda resandeutvecklingen¹ var 15 procent. Sjs utbud var högre än under tredje kvartalet föregående år. Även andra intäkter, utöver biljettintäkter, från upphandlad trafik bidrog.

Resandet i 1 klass fortsatte att öka tack vare konkurrenskraftiga priser på avgångar med lägre efterfrågan samt att resenärer upplever den högre komforten som prisvärd. Allt fler väljer även ombokningsbara biljetter.

Även beläggningen var högre till följd av den starka resandeökningen. Yelden (biljettpris per personkilometer) minskade med 2 procent.

Intäkter per kvartal, MSEK, och sammantagen tillväxt², %

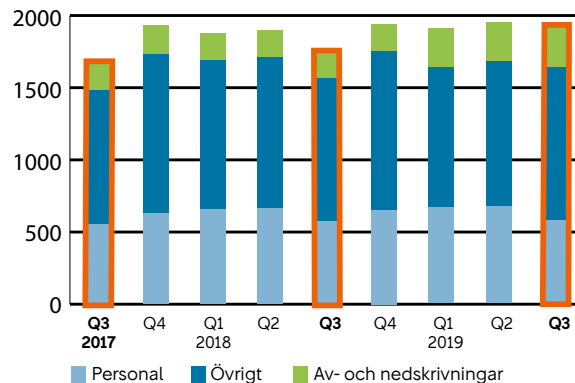
Den sammantagna tillväxten under 2017 påverkades av att SJ i december 2016 upphörde att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

- Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell egen trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.
- Sammantagen tillväxt definieras som procentuell ökning av kvartalets intäkter jämfört med intäkterna för samma kvartal föregående år.

Kostnader

Totalt ökade Sjs kostnader med 166 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år, vilket motsvarar 9 procent.

Kostnader per kvartal, MSEK

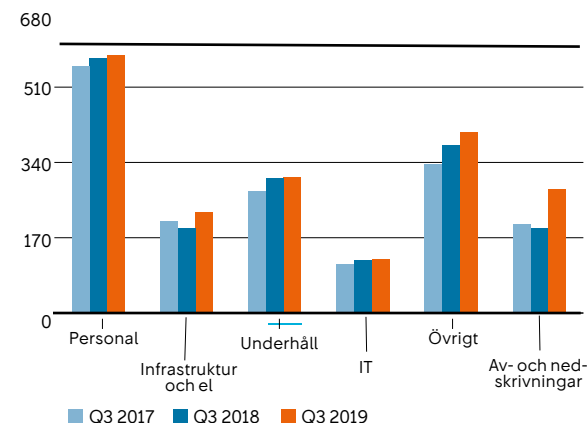
Personalkostnaderna ökade med 8 MSEK jämfört med samma period föregående år där jämförelseperioden innehöll en retroaktiv justering som medförde högre kostnadsutfall. Ökningen sedan föregående år beror främst på årlig lönerrevision samt ökat medelantal anställda.

Det högre kostnadsutfallet under kvartalet förklaras delvis av ökat utbud och ökat resande. Kostnaden för underhåll blev högre till följd av ökad produktion liksom kostnaden för infrastruktur och el. Högre pris på infrastruktur bidrog också till kostnadsökningen. Försäljningsrelaterade kostnader ökade till följd av det ökade resandet under kvartalet. Färre störningar än under tredje kvartalet föregående år hade en positiv effekt på kostnaderna, även om SJ körde mer planerad ersättningstrafik för att kunna erbjuda resor trots omfattande planerade underhållsarbeten. Branden i Hässleholm medförde kostnader för oplanerad ersättningstrafik. SJ fortsatte satsningen på upphandlad trafik, verksamhetsutveckling och digitalisering.

Under kvartalet sattes 70 MSEK av i en omstruktureringsreserv med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra Sjs konkurrenskraft och finansiella position.

Sedan den 1 januari 2019 tillämpar SJ IFRS 16, vilket under tredje kvartalet påverkade övriga kostnader i form av lägre hyreskostnader om 91 MSEK för lokaler och fordon men ökade av- och nedskrivningskostnader om 85 MSEK. Därutöver uppstod en ränteeffekt. Sammantaget påverkade införandet av IFRS 16 Sjs resultat positivt med 3,5 MSEK under tredje kvartalet.

Utveckling per kostnadslag, MSEK

Resultatutveckling januari-september 2019

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för årets nio första månader var starkt och uppgick till 586 MSEK (260), vilket främst förklaras av en stark resandeutveckling¹ på 11 procent. Även upphandlad trafik bidrog positivt till resultatet. Avyttringen av SilverRail Technologies AB under tredje kvartalet gav en realisationsvinst på 58 MSEK. Under tredje kvartalet sattes 70 MSEK av i en omstruktureringsreserv med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra Sjs konkurrenskraft och finansiella position.

Rörelsemarginalen stärktes till 9,3 procent (4,5).

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 592 MSEK (264). Aktuell skatt uppgick till -106 MSEK (-25). Den effektiva skattesatsen uppgick till 17,8 procent (9,5). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 21,4 procent och den effektiva skatten för perioden 2019 beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag under tredje kvartalet.

Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 22 procent och den effektiva skatten för perioden 2018 var till största del en följd av förändrad skattesats efter regeringens beslut om ändrad bolagsskatt från och med den 1 januari 2019.

Periodens resultat uppgick till 487 MSEK (239).

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell egentrafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	30 sept 2019	30 sept 2018	31 dec 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 017	5 207	5 185
Nyttjanderättstillgångar	939	–	–
Immateriella tillgångar	234	210	218
Finansiella tillgångar	92	137	141
Summa anläggningstillgångar	6 282	5 554	5 544
Omsättningstillgångar			
Varulager	9	10	9
Kortfristiga fordringar	1 039	750	773
Kortfristiga placeringar	2 008	1 325	1 518
Likvida medel	360	361	191
Summa omsättningstillgångar	3 416	2 446	2 491
SUMMA TILLGÅNGAR	9 698	8 000	8 035
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	5 028	4 592	4 740
Långfristiga skulder			
Avsättningar	187	199	191
Räntebärande skulder	793	890	864
Leasingskulder	566	–	–
Uppskjutna skatteskulder	453	462	465
Summa långfristiga skulder	1 999	1 551	1 521
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	264	175	174
Räntebärande skulder	98	98	98
Leasingskulder	362	–	–
Icke räntebärande skulder	1 947	1 584	1 502
Summa kortfristiga skulder	2 671	1 857	1 774
Summa skulder	4 670	3 408	3 295
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 698	8 000	8 035

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2018.

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick per den 30 september till 5 017 MSEK (5 185) och utgörs till största delen av tågfordon. Sjs fordonsflotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar. Investeringar under perioden avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 354 MSEK (508). Investeringarna avsåg främst X 2000.

Nyttjanderättstillgångar

Nyttjanderättstillgångar enligt definitionen i IFRS 16 består främst av hyresavtal för lokaler och i mindre utsträckning för tåg, vilka totalt uppgick till 939 MSEK (–), se sidan 16.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 234 MSEK (218) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst avseende utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. De största IT-systemen är ett underhålls-

system och ett nytt tidtabell-/planeringssystem. Investeringar i immateriella tillgångar under perioden uppgick till 73 MSEK (58) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar uppgick till 92 MSEK (141) och utgörs av andelar i intressebolag samt övriga finansiella tillgångar. Placeringarna avser fondförvaltning av likvida medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor.

Under tredje kvartalet avyttrade SJ AB sin tjugofemprocentiga andel i SilverRail Technologies AB till SilverRail Technologies Inc.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar uppgick till 1 039 MSEK (773), ökningen beror främst på ökat resande och säsongseffekter.

Kortfristiga placeringar uppgick till 2 008 MSEK (1 518), där ökningen förklaras av att överskottslikviditeten investeras i obligationer.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	30 sept 2019	30 sept 2018	31 dec 2018
Ingående balans den 1 januari	4 740	4 615	4 615
Periodens resultat	487	239	389
Övrigt totalresultat för perioden	7	7	6
Totalresultat för perioden	494	246	394
Årets förändring i intressebolag	-12	–	–
Utdelning till aktieägare	-194	-269	-269
Utgående balans	5 028	4 592	4 740

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick den 30 september till 5 028 MSEK (4 740). Förändringen förklaras av periodens totalresultat om 494 MSEK (394), årets förändring i intressebolaget Botnietåg AB om -12 MSEK samt utdelning till aktieägarna med -194 MSEK.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder uppgick till 891 MSEK (962), varav 793 MSEK (864) är långfristiga och 98 MSEK (98) är kortfristiga. Totala långfristiga skulder har påverkats

av införandet av IFRS 16, se sidan 16. Total leasingsskuld uppgick till 928 MSEK (–), varav 566 MSEK är långfristiga och 362 MSEK är kortfristiga.

Räntebärande skulder utgörs främst av återstående betalningsåtaganden för upptagna lån 2012 för finansiering av SJ 3000 samt upptagna lån 2015 för modernisering av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 4 till 6 år. SJ har amorterat 72 MSEK (72) enligt plan på de räntebärande skulderna under årets första nio månader.

Den genomsnittliga löptiden för utestående skulder uppgick till 40 månader (46). Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgick till 9 månader (6).

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2019	Juli-sept 2018	Jan-sept 2019	Jan-sept 2018	Rullande 12 månader	Helår 2018
Resultat före skatt	198	93	592	264	785	457
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	429	262	1 305	748	1 641	1 085
Kassaflöde från den löpande verksamheten	374	506	1 492	793	1 722	1 023
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-407	-105	-784	-161	-1 158	-536
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-33	401	708	632	564	487
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-123	-42	-539	-341	-565	-367
Periodens kassaflöde	-156	359	169	291	-1	121
Likvida medel vid periodens början	516	2	191	70	191	70
Likvida medel vid periodens slut	360	361	360	361	190	191

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är januari-september 2018.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Förändringen förklaras främst av införandet av IFRS 16 där betalda leasingavgifter (som hänför sig till redovisad leasingsskuld) numera delas upp på amortering av leasingsskuld (finansieringsverksamheten) och ränta (löpande verksamheten). Enligt tidigare principer klassificerades leasingavgiften i sin helhet i den löpande verksamheten, varför byte av redovisningsprincip medfört att kassaflödet i den löpande verksamheten ökat med 250 MSEK.

Kassaflödet från den löpande verksamheten var högre än föregående år och uppgick till 1 492 MSEK (793), delvis som följd av förbättrat resultat. Positiva förändringar av rörelsekapitalet bidrog också och beror av när i tiden fakturering respektive betalning skett. Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet uppgick till 1 305 MSEK (748).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -784 MSEK (-161).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -354 MSEK (-361), varav -347 MSEK (-355) avsåg investeringar i fordon. Övriga investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -7 MSEK (-6).

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -73 MSEK (-28) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -695 MSEK (–), medan försäljning eller förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 215 MSEK (–). Likviden vid försäljning av aktier i intressebolag uppgick till 106 MSEK (–).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Amortering har skett av befintliga lån med -72 MSEK (-72) enligt plan, medan amortering av leasingsskulden uppgick till -261 MSEK (–) till följd av en redovisningsmässig förändring i samband med att SJ sedan den 1 januari 2019 tillämpar IFRS 16, se sidan 16.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -539 MSEK (-341). Likvida medel per den 30 september uppgick till 360 MSEK (361).

Koncernens investeringar

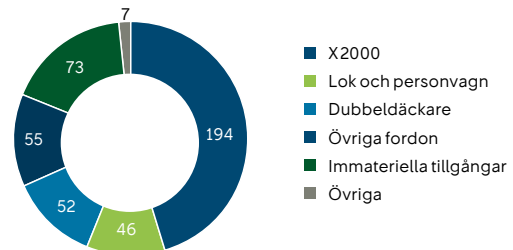
God lönsamhet är en förutsättning för att SJ ska kunna leva upp till kundernas och resenärernas förväntningar genom att genomföra nödvändiga investeringar i såväl utveckling av medarbetare, digitala lösningar som fordonsflotta. Tack vare historiskt starkt resultat de senaste åren har SJ nu ökat investeringstakten och gör en rekordstor satsning för att möta morgondagens behov av bekväma och effektiva tågresor.

Under de närmaste åren investerar SJ i en ny och upprustad fordonsflotta. Det första moderniserade X 2000 beräknas att tas i trafik under andra kvartalet 2020. Upphandling av ett 30-tal nya snabbtåg samt av upprustning av SJs nattågsvagnar pågår. Dessutom har SJs styrelse fattat ett inriktningsbeslut som innebär anskaffning av cirka 30 nya regionaltåg. Totalt investerar SJ cirka 12 miljarder kronor de närmaste åren för att kunna erbjuda framtidens klimatsmarta resor.

SJ gör även kontinuerligt mindre investeringar i tågflottan, både förbättringar i säkerhet, prestanda och kundupplevelse.

Investeringarna januari-september 2019 i materiella anläggningstillgångar uppgick till 354 MSEK (508 MSEK under helåret 2018). Investeringarna avser främst X 2000. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick till 73 MSEK (58 MSEK under helåret 2018) och avsåg främst utveckling av nytt planeringssystem och en ny ekonomiplattform.

Totala investeringar januari-september, MSEK

SJs nya X 2000 – en hållbar investering

SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Inom teknikuppraderingen pågår rullande tester, och myndighetsgodkännande har erhållits. Ombyggnationen av det femte fordonet har påbörjats och två fordon har överlämnats till den interiöra ombyggnationen.

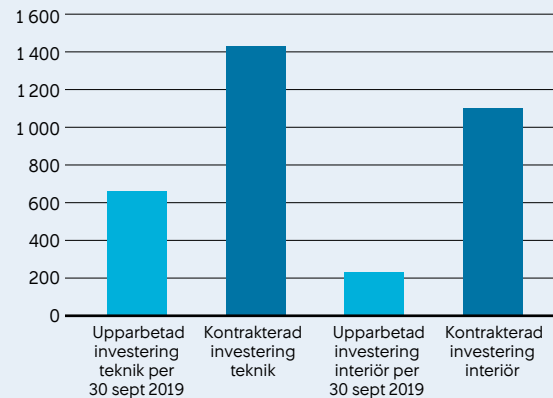
Den interiöra designen och konstruktionen är i sitt slutskede. I det första fordonet är ny inredning monterad och statiska tester samt verifiering av konstruktion pågår. Fordon nummer två togs in för ombyggnad i juli och monteringen av ny inredning har påbörjats.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar, dörrsystem och förberedelser för ett nytt signalsystem (ERTMS).

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och det första tåget i trafik beräknas att

tas i trafik under andra kvartalet 2020. Per den 30 september har sedan projektstart totalt 662 MSEK upparbetats avseende teknik och 229 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2019	Juli-sept 2018	Jan-sept 2019	Jan-sept 2018	Rullande 12 månader	Helår 2018
Nettoomsättning	1 837	1 610	5 611	5 057	7 524	6 969
Övriga rörelseintäkter	–	–	6	48	8	50
Summa rörelsens intäkter	1 837	1 610	5 617	5 105	7 532	7 019
Personalkostnader	-495	-485	-1 614	-1 602	-2 164	-2 152
Av- och nedskrivningar	-194	-191	-577	-566	-765	-754
Övriga kostnader	-1 059	-896	-3 027	-2 788	-4 025	-3 785
Summa kostnader	-1 748	-1 572	-5 218	-4 956	-6 954	-6 691
Rörelseresultat	89	38	399	149	578	328
Resultat från andelar i koncernbolag	–	–	2	23	2	23
Resultat från andelar i intressebolag	99	–	99	10	99	11
Intäkter från övriga värdepapper och fordringar	6	1	23	14	13	3
Räntekostnader och liknande kostnader	-3	-3	-8	-10	-12	-15
Resultat efter finansnetto	191	36	515	185	680	350
<i>Bokslutsdispositioner:</i>						
Erhållna koncernbidrag	–	–	–	–	117	118
Avsättning periodiseringsfond	–	–	–	–	-133	-133
Summa bokslutsdispositioner	–	–	–	–	-16	-16
Resultat före skatt	191	36	515	185	664	334
Aktuell skatt	-20	-8	-89	-4 ¹	-124	-39
Periodens resultat	171	28	426	181	540	295

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning i sammandrag

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter från såväl egentrafik som upphandlad trafik utgör den dominerande intäktskällan.

Resultat från andelar i intressebolag har påverkats av en realisationsvinst från avyttringen av SilverRail Technologies AB under tredje kvartalet 2019.

Resultat före skatt för tredje kvartalet uppgick till 191 MSEK (36). Den effektiva skattesatsen uppgick till 10,5 procent (22,2). Minskningen beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av intressebolag. Kvartalets resultat uppgick till 171 MSEK (28).

1. Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 22 procent och den effektiva skatten för andra kvartalet 2018 var till största del en följd av förändrad skattesats efter regeringens beslut om ändrad bolagsskatt från och med den 1 januari 2019. SJ valde att redovisa hela effekten på uppskjuten skatt om 31 MSEK under andra kvartalet 2018 i enlighet med gällande redovisningsregler.

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	30 sept 2019	30 sept 2018	31 dec 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 015	5 205	5 183
Immateriella anläggningstillgångar	234	210	218
Finansiella anläggningstillgångar	167	178	178
Summa anläggningstillgångar	5 416	5 593	5 579
Omsättningstillgångar			
Varulager	9	10	9
Kortfristiga fordringar	1 018	676	782
Kortfristiga placeringar	2 008	1 325	1 518
Kassa och bank	359	359	190
Summa omsättningstillgångar	3 394	2 370	2 499
SUMMA TILLGÅNGAR	8 810	7 963	8 077
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 751	4 399	4 513
Obeskattade reserver			
Perioderingsfond	133	–	133
Summa obeskattade reserver	133	–	133
Skulder			
Avsättningar	857	815	801
Långfristiga skulder	792	890	864
Kortfristiga skulder	2 277	1 860	1 767
Summa skulder	3 926	3 564	3 432
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 810	7 963	8 077

Kommentarer till moderbolagets balansräkning i sammandrag

Jämförelsetal avseende kommentarer till moderbolagets balansräkning är den 31 december 2018.

Eget kapital i moderbolaget var den 30 september 4 751 MSEK (4 513 vid årsskiftet). Förändringen beror främst på periodens resultat samt utdelning till aktieägarna om 194 MSEK (269).

Medelantalet anställda i moderbolaget per den 30 september uppgick till 2 954 (2 954 vid årsskiftet).

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Denna delårsrapport har upprättats i enlighet med IAS 34 "Delårsrapportering" och Årsredovisningslagen. Moderbolagets delårsrapport är upprättad enligt Årsredovisningslagen, kapitel 9, och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2.

De tillämpade redovisningsprinciperna överensstämmer med de som presenteras i årsredovisningen för 2018 som finns tillgänglig på www.sj.se, se sidorna 63-65, förutom vad som anges nedan.

Nya standarder som tillämpas från 1 januari 2019

SJ tillämpar IFRS 16 "Leasing" från och med 1 januari 2019. IFRS 16 ersätter IAS 17 "Leasingavtal". Den nya standarden

innebär att de flesta leasingavtal kommer att redovisas i balansräkningen, eftersom skillnaden mellan operationella leasingavtal och finansiella leasingavtal tas bort. Enligt den nya standarden ska en tillgång (avseende rättigheten att använda den leasade tillgången) och en finansiell skuld (avseende skyldigheten att betala leasingavgifter) redovisas, med undantag för korttids-leasingavtal samt leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde. Standarden påverkar koncernens redovisning av operationella leasingavtal (mestadels lokaler och fordon). För mer information om övergången till IFRS 16, se Not 6 "Effekter på tillgångar, skulder och eget kapital i samband med övergången till IFRS 16" i denna rapport.

Not 2: Intäkter från avtal med kunder

MSEK	SJ-koncernen, 1 januari-30 september 2019				
	Kommersiell egentrafik	Upphandlad trafik	Övriga kategorier	Eliminering	Totalt
Intäkter från externa kunder	4 525	1 438	335	0	6 300
Intäkter från koncernbolag	–	–	166	-166	0
Intäkter från avtal med kunder	4 525	1 438	501	-166	6 300
Tidpunkter för uppfyllnad av prestationsåtagande					
Vid en given tidpunkt	4 525	–	501	-166	4 862
Över tid	–	1 438	–	–	1 438
Intäkter utifrån tidpunkt för uppfyllnad av prestationsåtagande	4 525	1 438	501	-166	6 300

MSEK	SJ-koncernen, 1 januari-30 september 2018				
	Kommersiell egentrafik	Upphandlad trafik	Övriga kategorier	Eliminering	Totalt
Intäkter från externa kunder	4 102	1 329	348	0	5 779
Intäkter från koncernbolag	–	–	142	-142	0
Intäkter från avtal med kunder	4 102	1 329	490	-142	5 779
Tidpunkter för uppfyllnad av prestationsåtagande					
Vid en given tidpunkt	4 102	–	490	-142	4 450
Över tid	–	1 329	–	–	1 329
Intäkter utifrån tidpunkt för uppfyllnad av prestationsåtagande	4 102	1 329	490	-142	5 779

SJs uppdelning av intäkter från avtal med kunder utgår från SJs affärsmodell. SJ bedriver dels kommersiell egentrafik i egen regi, dels trafik som upphandlats av regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet. Utöver intäkter från kommersiell och upphandlad trafik har SJ intäkter från exempelvis försäljning ombord, så kallad bistroförsäljning, och försäkringsersättningar, vilka redovisas under Övriga kategorier. Prestationsåtagandet för den kommersiella egentrafiken bedöms vara uppfyllt i samband med att resan inträffar. För upphandlad trafik bedöms prestationsåtagandet uppfyllt löpande under avtalets period.

Not 3: Ställda säkerheter

SJ har 17 SJ 3000-tågsätt ställda som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken. Per den 30 september uppgick redovisat värde för samtliga 17 tågsätt till 1 148 MSEK (1 201). Redovisat värde för dessa upptagna lån uppgick till 875 MSEK (945).

Not 4: Eventualförpliktelser

SJ AB ställde under andra kvartalet 2019 ut två bankgarantier avseende nytecknade avtal inom upphandlad trafik. De nya garantierna uppgick sammanlagt till 461 MSEK. Se även Not 26 i SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 (sidan 87).

Not 5: Upplösning om verkliga värden avseende finansiella instrument

Koncernen MSEK	Kategori	30 sept 2019		30 sept 2018		31 dec 2018	
		Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Anläggningstillgångar							
Andra långfristiga fordringar	Verkligt värde via resultatet	73	73	71	71	72	72
Summa finansiella anläggningstillgångar		73	73	71	71	72	72
Omsättningstillgångar							
Kundfordringar och andra fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	707	707	503	503	551	551
Obligationer	Verkligt värde via resultatet	2 008	2 008	1 325	1 325	1 518	1 518
Summa omsättningstillgångar		2 788	2 788	1 899	1 899	2 141	2 141
Likvida medel							
Kassa och bank	Upplupet anskaffningsvärde	360	360	361	361	191	191
Summa likvida medel		360	360	361	361	191	191
Derivat							
Ränteswapar	Derivat/säkringsinsredovisning	-3	-3	-5	-5	-4	-4
Summa derivat		-3	-3	-5	-5	-4	-4
Finansiella skulder							
Banklån	Upplupet anskaffningsvärde	875	875	970	970	945	945
Leverantörsskulder och övriga skulder	Upplupet anskaffningsvärde	792	792	645	645	599	599
Summa finansiella skulder		1 667	1 667	1 615	1 615	1 544	1 544

Bedömning av verkligt värde på finansiella instrument

Klassificeringen sker hierarkiskt i tre nivåer baserat på de indata som använts i värderingen av instrumenten.

I nivå 1 används noterade priser på en aktiv marknad, till exempel börskurser.

I nivå 2 används andra observerbara marknadsdata för tillgången eller skulden än noterade priser, till exempel räntesatser och avkastningskurvor.

I nivå 3 bestäms det verkliga värdet utifrån en värderingsteknik som baseras på antaganden som inte är underbyggda av priser eller observerbara data.

Det har inte skett några överföringar mellan de olika nivåerna under perioden. Värderingen till verkligt värde av de finansiella instrumenten i SJ-koncernen baseras på data enligt nivå 2. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt uppskattning av det verkliga värdet.

Hierarkinivå för finansiella instrument värderade till verkligt värde, MSEK	30 sept 2019	30 sept 2018	31 dec 2018
Nivå 2	2 078	1 391	1 584
Summa finansiella instrument värderade till verkligt värde	2 078	1 391	1 584

Nivå 2 – Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller som baseras på andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (härledda från prisnoteringar).

Not 6: Effekter på tillgångar, skulder och eget kapital i samband med övergången till IFRS 16

Koncernen	1 januari 2019		1 januari 2019
MSEK	Redovisade balansposter	Omräkning IFRS 16	Omräknade balansposter
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 185		5 185
Nyttjanderättstillgångar	n/a	1 145	1 145
Immateriella tillgångar	218		218
Finansiella tillgångar	141		141
Summa anläggningstillgångar	5 544	1 145	6 689
Omsättningstillgångar			
Varulager	9		9
Kortfristiga fordringar	773		773
Kortfristiga placeringar	1 518		1 518
Likvida medel	191		191
Summa omsättningstillgångar	2 491		2 491
SUMMA TILLGÅNGAR	8 035	1 145	9 180
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	4 740		4 740
Långfristiga skulder			
Avsättningar	191		191
Räntebärande skulder	864		864
Leasingskulder	n/a	808	808
Uppskjutna skatteskulder	465		465
Summa långfristiga skulder	1 520	808	2 328
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	174		174
Räntebärande skulder	98		98
Leasingskulder	n/a	337	337
Icke-räntebärande skulder	1 502		1 502
Summa kortfristiga skulder	1 774	337	2 111
Summa skulder	3 294	1 145	4 439
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 035	1 145	9 180

Avstämning mellan operationell leasing (IAS 17) och redovisad leasingskuld (IFRS 16)

MSEK	Totalt	Varav fordon	Varav lokal
Åtaganden för operationella leasingavtal per den 31 december 2018	1 219	268	951
Diskontering med koncernens marginella låneränta	-32	-7	-25
Avgår korttidsleasingavtal	-41	-	-41
Avgår leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde	-1	-	-1
Leasingskuld per den 1 januari 2019	1 145	261	884
varav kortfristig leasingskuld	337	133	204
varav långfristig leasingskuld	808	128	680

SJ har använt en vägd genomsnittlig marginell låneränta om 1 procent vid fastställande av leasingskulden i öppningsbalansräkningen per den 1 januari 2019.

Övrig information – koncernen

Organisationsförändringar

Mats Pettersson tillträdde som HR-direktör den 19 augusti efter att tidigare HR-direktören Peter Blomqvist gick i pension den 12 juli. Mats Pettersson ingår i koncernledningen.

SJ Öresund AB, dotterbolag till SJ AB, har etablerats för att hantera Öresundstågtrafiken, ett avtal som SJ tilldelats med trafikstart i december 2020. Anders Gustafsson har utsetts till vd och ingår i Sjs koncernledning. Anders Gustafsson kommer närmast från rollen som Bid Director hos SJ AB och har innan dess haft chefsbefattningar hos SJ AB, Stockholmståg KB samt Green Cargo AB.

Sjs direktör för internationella affärer Thomas Silbersky gick in som tillförordnad vd för SJ Norge AS den 13 september 2019. Rekrytering av ordinarie vd pågår.

En ny befattning som vice vd i SJ AB har inrättats, som i vd:s frånvaro fattar beslut i frågor som rör SJ ABs svenska kommersiella del och ansvarar för den svenska operativa verksamheten inom SJ AB. Direktör Trafik & Service Madeleine Raukas har utsetts till vice vd i SJ AB.

Sjs vd och koncernchef Crister Fritzson kommer att lämna SJ under våren 2020 för att bli vd för Net Insight. Rekrytering av efterträdare pågår.

Väsentliga risker

Sjs risker och riskhantering beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018](#) sidorna 42-43.

Osäkerhetsfaktorer

Inga nya, väsentliga osäkerhetsfaktorer har identifierats sedan publiceringen av Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 den 21 mars 2019.

Definitioner och mätmetoder

SJ presenterar vissa finansiella mått i kvartalsrapporten som inte definieras enligt IFRS och anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägaren, styrelsen och koncernledningen då de möjliggör utvärdering av resultat och utveckling. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Nyckeltal definierade enligt IFRS är: periodens resultat och resultat per aktie. Avstämning för nyckeltal som ej är definierade enligt IFRS men som SJ följer upp finns på sidan 18. För definitioner hänvisas till [Sjs års- och hållbarhetsredovisning 2018](#) sidan 99.

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. Koncernen hade 4 600 medarbetare och en omsättning på cirka 7,9 miljarder kronor under 2018. Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, liksom Skandinaviens huvudstäder. Varje dag väljer 140 000 personer att resa med någon av Sjs 1 200 avgångar från 284 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.

Vision:

Ett SJ att lita på och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt,
Enkelt, Mänskligt
och Härligt

Syfte:

Vi för människor
närmare varandra,
varje dag

Koncernöversikt per kvartal i siffror¹

	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018	Q3 2018	Q2 2018	Q1 2018	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017
Rörelsens intäkter, MSEK	2 048	2 212	2 041	2 144	1 848	2 001	1 931	2 107	1 846	1 968
varav nettoomsättning, MSEK	2 048	2 208	2 038	2 142	1 848	1 997	1 887	2 087	1 846	1 964
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 923	-1 954	-1 911	-1 940	-1 757	-1 899	-1 880	-1 930	-1 683	-1 798
Rörelseresultat, MSEK	198	258	130	208	95	113	52	181	167	174
Resultat före skatt, MSEK	198	262	132	193	93	111	60	171	170	173
Periodens resultat, MSEK	176	205	105	150	73	119	47	135	132	135
Resultat per aktie, SEK	44,1	51,3	26,2	37,4	18,2	29,8	11,7	33,6	33,1	33,7
Periodens kassaflöde, MSEK	-156	-20	345	-170	359	-58	-10	-5	-76	234
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	-158	-145	-124	-178	-122	-136	-131	-161	-176	-124
Avstämning rörelsemarginal										
Rörelsens intäkter	2 048	2 212	2 041	2 144	1 848	2 001	1 931	2 107	1 846	1 968
Rörelseresultat	198	258	130	208	95	113	52	181	167	174
Rörelsemarginal, %	9,7	11,7	6,4	9,7	5,1	5,7	2,7	8,6	9,1	8,9
Finansiella mål										
Avkastning på operativt kapital, % (R12, mål 7%)	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6	12,5	14,1	16,4	32,6	37,9
Nettoskudsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0)	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13	-0,05	-0,12	-0,10	-0,10	-0,08
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	–	–	–	194	–	–	–	269	–	–
Verkställda utdelningar, MSEK	–	194	–	–	–	269	–	–	–	260
Avstämning soliditet										
Eget kapital ² , MSEK	5 028	4 852	4 849	4 740	4 592	4 516	4 667	4 615	4 475	4 342
Balansomslutning	9 698	9 520	9 393	8 035	8 000	7 911	8 267	8 078	8 035	7 970
Soliditet, %	51,8	51,0	51,6	59,0	57,4	57,1	56,5	57,1	55,7	54,5
Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital										
Genomsnittligt eget kapital, R12	4 934	4 839	4 779	4 771	4 781	5 785	6 768	7 741	8 255	7 034
Genomsnittliga finansiella skulder (räntebärande), R12	1 793	1 874	1 928	962	987	969	961	1 060	2 463	2 524
Genomsnittliga avsättningar (räntebärande), R12	160	158	158	159	155	155	155	159	320	321
Genomsnittliga finansiella tillgångar (räntebärande), R12	2 274	1 893	1 414	1 589	1 513	1 653	1 739	1 614	2 975	2 852
Genomsnittlig kassa (räntebärande), R12	190	705	667	191	267	-193	172	70	237	340
Genomsnittligt operativt kapital, R12	4 601	4 476	4 333	4 114	4 144	4 107	4 060	4 073	4 057	3 052
Rörelseresultat, R12	794	691	546	468	441	513	574	666	1 323	1 156
Avkastning operativt kapital, %	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6	12,5	14,1	16,4	32,6	37,9
Avstämning nettoskuld och nettoskudsättningsgrad										
Finansiella skulder (räntebärande)	1 819	1 942	1 989	962	988	1 030	1 024	1 060	1 061	1 122
Avsättningar (räntebärande)	156	155	157	159	155	156	158	159	159	160
Finansiella tillgångar (räntebärande)	2 080	1 717	1 511	1 589	1 396	1 413	1 686	1 614	1 497	1 373
Likvida medel (räntebärande)	360	516	536	191	361	2	60	70	163	265
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	-465	-136	99	-659	-614	-229	-564	-465	-440	-357
Totalt eget kapital	5 028	4 852	4 849	4 740	4 592	4 516	4 667	4 615	4 475	4 342
Justerat eget kapital										
Nettoskudsättningsgrad, ggr	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13	-0,05	-0,12	-0,10	-0,10	-0,08
Icke-finansiella nyckeltal										
Medelantalet anställda	3 785	3 802 ³	3 750	3 734	3 767	3 823	3 726	3 706	3 689	3 730
Sjukfrånvaro, % (R12)	4,9 ⁴	5,1 ⁵	5,1	5,2	5,3	5,3	5,3	5,4	5,7	6,1
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, %	82	82	81	82	75	74	76	82	83	78
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, %	93	92	92	90	88	87	89	92	92	92
Sammantagen punktlighet (lång- och medeldistanståg), 5 min, %	91	90	90	88	85	85	87	90	90	89
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, %	95	94	93	92	93	91	92	92	94	93

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 sidorna 99-100.

2. Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande.

3. Avser den 1 mars-31 maj.

4. Avser den 1 september 2018-31 augusti 2019.

5. Avser den 1 juni 2018-31 maj 2019.

Försäkran

Undertecknade försäkrar att rapport över tredje kvartalet 2019 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 22 oktober 2019

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Kersti Strandqvist
Styrelseledamot

Klas Wählberg
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetstagarrepresentant

Hans Pilgaard
Arbetstagarrepresentant

Stefan Zetterlund
Arbetstagarrepresentant

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Granskningsrapport

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för SJ AB (publ) för perioden 1 januari till 30 september 2019. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig gransk-

ning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 22 oktober 2019

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

Rapporttillfällen

Rapport för fjärde kvartalet 201913 februari 2020
 Års- och hållbarhetsredovisning 2019 . . .19 mars 2020
 Rapport för första kvartalet 202029 april 2020
 Årsstämma 202029 april 2020
 Rapport för andra kvartalet 202016 juli 2020
 Rapport för tredje kvartalet 202021 oktober 2020
 Rapport för fjärde kvartalet 2020februari 2021

För frågor kring rapporten, vänligen kontakta
 Sjs presstjänst på 010-751 51 84.

Ekonomisk information beställs från SJ AB,
 Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även
 på sj.se.